

Visie, missie, doelstellingen De Smederijen 2013

1 Visie

Centraal in de visie van De Smederijen staat dat overheid, organisaties en bewoners elkaar nadrukkelijk nodig hebben om de woon- en leef kwaliteit in wijken en dorpen te waarborgen. Die kwaliteit heeft betrekking op zowel het fysieke- als het sociale terrein. Allerlei aspecten, maar ook veiligheid en duurzaamheid, spelen daarbij een belangrijke rol.

De complexiteit en de veranderlijkheid van de samenleving maakt dat geen enkele partij zelfstandig in staat is antwoorden te hebben op actuele vragen, behoeften en problemen van de samenleving. De taken van de overheid en de andere organisaties mogen dan zeer aan veranderingen onderhevig zijn, alle zes partnerorganisaties van De Smederijen willen blijven inzetten op het bouwen aan partnerschap. Dit houdt in dat alle betrokken partijen invloed hebben om richting te geven aan ontwikkelingen in wijken en dorpen. Invloed van bewoners en hun (belangen)organisaties draagt bij aan de kwaliteit van en het draagvlak voor beleidsinterventies. Bewoners en hun organisaties willen die invloed nadrukkelijk dragen, als gelijkwaardige partners wel te verstaan. De Smederijen dient daarbij niet alleen mogelijkheden te bieden voor mensen en groepen die de weg reeds kennen maar ook voor hen die nu om allerlei redenen op afstand staan. Dit betrekken van mensen die op afstand staan, niet mee doen –op welke manier dan ook- aan de samenleving, krijgt de komende jaren binnen De Smederijen een extra impuls. Gezocht zal worden naar werkwijzen die dit nog meer kunnen bewerkstelligen. Een vergrote invloed van alle bewoners kan tegelijkertijd bijdragen aan een grotere betrokkenheid van bewoners bij hun wijk of dorp en bij elkaar. Het maakt mensen bewust dat zij ook zelf de kwaliteit van hun leefomgeving mede kunnen beïnvloeden. Hoe groot is de invloed van bewoners daarop? Als er gewerkt wordt aan het verbeteren van de woon/leefomgeving is het werken in partnerschap, met respect voor elkaars kaders, een belangrijk uitgangspunt. Alle partnerorganisaties hebben te maken met kaders die in het kader van het algemeen belang of het organisatiebelang zijn gesteld. Gebleken is de afgelopen jaren dat er discussie kan ontstaan over die beleidskaders. Dat is belangrijke constatering. Het toont aan dat de betrokkenheid van bewoners groot is. Dat waarderen de partnerorganisaties. Het biedt ook een prima kans om te toetsen of de beleidskaders nog wel vanzelfsprekend zijn en gedragen worden. Zo'n discussie kan leiden tot het aanpassen van de beleidskaders maar het kan ook leiden tot het handhaven van de kaders. Alleen de daartoe bevoegde organen – en dat is bijvoorbeeld bij de gemeente de gemeenteraad – kunnen tot wijziging van de kaders over gaan en hebben dan te maken met het dienen van het algemeen belang.

De Smederijen mogen enerzijds de kwaliteit van en het draagvlak voor beleidsinterventies vanuit professionele partijen vergroten, anderzijds verschaft het de wijk-, buurt- en dorpsgemeenschap de middelen om zelf invulling te geven aan de kwaliteit van leven in buurten, wijken en dorpen. In het kader van de betrokkenheid van bewoners appelleren De Smederijen aan drie dimensies: 1) de zelfredzaamheid van de individuele bewoner, 2) de maatschappelijke participatie van mensen en groepen en 3) de sociale samenhang tussen mensen en groepen op wijk- en dorpsniveau.

2 Missie

Het motto van de missie van De Smederijen luidt:

In partnerschap bouwen aan de sociale, economische en ruimtelijke kwaliteit van de woon- en leefomgeving in wijken en dorpen.

3 Doelstellingen

De centrale doelstellingen van De Smederijen (mede als gevolg van de doorontwikkeling) zijn:

1. Het bevorderen en onderhouden van de woon- en leefkwaliteit in wijken en dorpen.

- ***Vanaf 2013 focussen we op meer aansluiten bij de sociale vraagstukken in een gebied: Focus op sociaal***

De huidige activiteiten vanuit de korte klap richten zich grotendeels op fysieke investeringen. Deze fysieke investeringen worden deels gerealiseerd vanuit een behoefte op sociaal gebied. We willen vanuit de Smederijen ook voor de korte klap meer aansluiten bij de vraagstukken die op sociaal-economisch en sociaal-maatschappelijk gebied liggen. Voorbeelden van dergelijke initiatieven zouden bijvoorbeeld het voorkomen van eenzaamheid of het stimuleren van vrijwilligerswerk kunnen zijn.

- ***Het voorkomen van grootschalig fysiek en/of sociaal ingrijpen: Focus op preventie***

Het is belangrijk dat we meer preventief gaan werken om te voorkomen dat we op een later moment grootschalig fysiek en/of sociaal in moeten grijpen. Het preventief werken betekent vroegtijdig signalen opvangen door in de wijk aanwezig te zijn en met partners en bewoners de ontwikkelingen te bespreken. De signalen zullen worden besproken met de wijkteamleden en indien nodig, direct aangepakt of in de jaarplannen van de wijkteams opgenomen worden.

2. Het vergroten van de invloed van alle (groepen) bewoners en organisaties op wijk- en dorpsniveau, van de fase van planvorming tot en met de uitvoering van wijk- en dorpsplannen.

- ***Vanaf 2013 focussen we meer op het benutten van Eigen kracht van bewoners bij korte klap en lange klap***

De Smederijen is een samenwerkingsverband van bewoners en professionals. Het is belangrijk dat we steeds de vraag stellen wat bewoners zelf kunnen doen, waar professionele hulp nodig is en wat de professionals kunnen bieden. Er is een tendens gaande dat er steeds meer een beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid en kracht van de bewoners. Vrijwilligers worden ingezet voor werkzaamheden die voorheen door professionals werden uitgevoerd. Ook bij de Smederijen willen we gaan werken met de aanwezige krachten en kennis van de bewoners in de wijken. We moeten er voor waken dat we niet een te groot beroep gaan doen op dezelfde mensen.

- ***Aansluiting zoeken bij specifieke behoefte van gebied: Focus op maatwerk***

Geen gebied of wijk is hetzelfde. In de gebieden van de Smederijen spelen liggen verschillende uitdagingen op fysiek en/of sociaal gebied. Dit vraagt per gebied een specifieke aanpak. De aanpak zal dus per gebied in samenspraak met bewoners en partners tot stand moeten komen.

3. Het verbeteren van de werkwijze en de samenwerking tussen de participerende organisaties via een integrale aanpak en – zo nodig – organisatorische aanpassingen behorende bij een vraag-gerichte manier van werken.

4 Uitgangspunten

De uitgangspunten voor de samenwerking zijn:

Ruimte voor gelijkwaardigheid

Betrokken partners participeren op voet van gelijkwaardigheid aan De Smederijen. Dat betekent dat iedere partij ruimte heeft en krijgt voor eigen inbreng. Er is bovendien respect voor elkaar en voor elkaars standpunten. De manier waarop we met elkaar omgaan is open en transparant. Niet alle partijen zijn gelijk (corporatie of gemeente heeft vaak beslissingsbevoegdheid) maar dat houdt niet in dat zij op grond daarvan belangrijker zijn. Bewoners hebben veel kennis over hun eigen gebied; zij respecteren de deskundige inbreng van andere bewoners en professionals bij het zoeken van een goede oplossing.

Ruimte voor partnerschap

Het begrip partnerschap speelt een rol in de relatie tussen bewoners en organisaties maar ook in de relatie tussen organisaties onderling en is een cruciaal onderdeel van De Smederijen. In het algemeen kan over partnerschap – in beide relaties – gezegd worden dat partijen zich respectvol naar elkaar toe zullen gedragen en elkaars inbreng met respect zullen bejegenen. Partners voelen een verbondenheid: samen zetten ze zich in voor een beter woon/leefmilieu. In de relatie bewoners/organisaties betekent partnerschap ook dat bewoners en professionals van tevoren in het proces van planvorming tot -uitvoering (bijv. in het kader van de lange klap) aan elkaar duidelijk maken welke rol de bewoner speelt en welke rol de professional speelt. Waar trekken ze als partijen samen met elkaar op en waar niet. Bij welke stappen zitten ze aan dezelfde tafel en wanneer is er meer afstand? Waar is de invloed van de bewoners groot en waar niet. Partnerschap tussen organisaties gaat ook over het elkaar durven aanspreken op de kwaliteit van ieders prestatie.

Professionals maken in overleg met bewoners gebruik en geen misbruik van hun kennis. Partnerschap betekent ook dat alle partijen actief de deelname bevorderen van mensen en groepen die de weg naar actieve deelname niet of minder kennen of zoeken. De participerende bewonersgeledingen moeten in dat opzicht in voldoende mate representatief zijn omdat De Smederijen er voor iedereen zijn. Bovendien zoeken bewoners op wijk- of dorpsniveau ondersteuning bij belangenorganisaties op stedelijk niveau, zodat gebruik wordt gemaakt van ieders specifieke deskundigheid.

Ruimte voor diversiteit

De gemeente Hoogeveen bestaat uit dorpen en een stadskern, dat kan van invloed zijn op de uitvoering van de werkwijze binnen De Smederijen. Bovendien kent de gemeente een diversiteit aan mensen en groepen: jong en oud, rijker en armer, autochtoon en allochtoon. Al deze verschillen worden erkend en gerespecteerd. De Smederijen willen deze diversiteit laten doorklinken in de werkwijzen en de projecten die in de verschillende Smederij gebieden ontstaan.

Ruimte voor deskundigheid

Het uitgangspunt hierbij is bewoners hun eigen ervaringsdeskundigheid inbrengen. De participerende organisaties stellen bewoners daarbij in staat hun deskundigheid (verder) te ontwikkelen. Deskundigheid en reële toegang tot informatie, hoe moeilijk ook in dit verband, zijn belangrijke voorwaarden. De realiteit gebiedt te zeggen dat er hoe dan ook een verschil in deskundigheid zal blijven tussen professionals en participerende bewoners. Het is belangrijk dat bewoners daarom toegang hebben tot professionele ondersteuning, bijvoorbeeld vanuit het opbouwwerk. Daarnaast is het raadzaam dat bewoners actief op zoek gaan naar de deskundigheid van (belangen)organisaties op stedelijk niveau of naar kennis van bewoners binnen de eigen wijk.

Ruimte voor medeverantwoordelijkheid

De term 'medeverantwoordelijkheid' kan in het kader van het vergroten van de invloed van bewoners twee betekenissen hebben. Enerzijds in de zin van verantwoording nemen en rekenschap afleggen. Anderzijds doelt de term ook op de eigen bijdrage die partijen leveren aan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. In het kader van bewonersinvloed kunnen bewoners niet aangemerkt worden als partij die rekenschap aflegt over genomen besluiten. Daarom hebben bewoners wel invloed op maar zijn ze niet medeverantwoordelijk in het proces van beleidskeuzes en –besluiten. Bewoners zijn als partij uitdrukkelijk wel medeverantwoordelijk als het gaat om de kwaliteit van de eigen woon- en leefomgeving. Via De Smederijen wordt de invloed van bewoners vergroot maar tegelijkertijd worden bewoners zich meer en meer bewust van de eigen rol in de kwaliteitshandhaving en –verbetering.